

Lista tematów do egzaminu wewnętrznego z języka polskiego w Zespole Szkół Mechanicznych w Rzeszowie na rok szkolny 2010/2011

Nr tematu	LITERATURA
	Temat
1.	Wieś i miasto w literaturze XIX i XX w. Porównaj różne ujęcia tych motywów na wybranych przykładach.
2.	Los więźniów w niemieckich obozach koncentracyjnych i sowieckich łagrach. Omów na wybranych przykładach.
3.	Codziennosc i sytuacje próby w literaturze o wojnie i totalitaryzmie. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów.
4.	Kontrowersyjne decyzje bohaterów literackich. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
5.	Porównaj obrazy Warszawy ukazane w literaturze polskiej na podstawie analizy wybranych dzieł XIX i XX wieku.
6.	Motyw ucieczki i jego funkcja w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
7.	Najważniejsze polskie pieśni – przedstaw historię ich powstania i rolę, jaką odegrały w życiu naszego narodu.
8.	Różne modele rodziny. Omów zagadnienie odwołując się do znanych ci utworów literackich.
9.	Kobieta w literaturze polskiej. Omów kreacje kobiet na podstawie wybranych utworów.
10.	Różne ujęcia literackie motywu tańca i jego funkcje. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
11.	Porównaj różne ujęcia motywu wesela w literaturze, odwołując się do wybranych utworów.
12.	Tytuł, motto, ostatnia scena jako klucze do interpretacji dzieła. Omów na wybranych przykładach.
13.	Literatura faktu XX wieku. Zdefiniuj pojęcie i omów zjawisko na wybranych przykładach
14.	Literackie portrety matek. Omów na przykładach utworów z różnych epok.
15.	Motyw przyjaźni w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
16.	Rozmowy człowieka z Bogiem. Omów funkcjonowanie tego motywu, odwołując się do wybranych utworów literackich.
17.	Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
18.	Różne obrazy przyrody w literaturze. Przedstaw sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
19.	Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze – omów sposoby ich przedstawiania i funkcje w wybranych utworach.
20.	Satyryczny obraz społeczeństwa polskiego w wybranych utworach literackich. Przeanalizuj sposoby tworzenia takiego obrazu.
21.	Motyw wędrowki w literaturze. Omów różne jego wersje w wybranych utworach.
22.	Analizując wybrane utwory, przedstaw ewolucję powieści science - fiction.
23.	Dekalog bohaterów literatury współczesnej. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
24.	Biografia poety romantycznego jako tworzywo literackie. Omów na wybranych

	przykładach.
25.	Biografia jako klucz do odczytania twórczości pisarza. Omów na wybranych przykładach.
26.	Artysta jako bohater literacki. Omów na wybranych przykładach.
27.	„Zdaje mi się, że widzę...gdzie ? Przed oczyma duszy mojej”(W. Szekspir) .Omów rolę wizji, snu i prorocstwa w literaturze, odwołując się do wybranych przykładów.
28.	Młodzi wobec wyzwań swoich czasów. Omów i oceń różne postawy młodego pokolenia, odwołując się do literatury wybranych epok.
29.	Motyw rewolucji w literaturze. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
30.	Przedstaw swoje rozważania o roli śmiechu w literaturze na podstawie wybranych utworów.
31.	Motyw Sarmaty w literaturze polskiej. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
32.	Rozwiń pojęcie literatury zaangażowanej na przykładzie twórczości wybranych pisarzy dwóch epok.
33.	Odwołując się do wybranych utworów literackich przedstaw różne oblicza władzy.
34.	Miłość – złudne szczęście, ulotna chwila, źródło cierpień... Omów funkcjonowanie motywu miłości na wybranych przykładach.
35.	Odwołując się do wybranych przykładów literackich, omów dramat człowieka uwikłanego w historię.
36.	Motyw powstań narodowych i konspiracji w literaturze polskiej. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
37.	Dzienniki, pamiętniki jako sposób utrwalania własnych doświadczeń na tle losów zbiorowości. Rozwiń temat na przykładzie wskazanych form literackich wybranych z kilku epok.
38.	Motyw walki dobra ze złem w literaturze XX wieku. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
39.	Motyw cierpienia w literaturze. Przedstaw różnorodne sposoby jego ujęcia, odwołując się do wybranych utworów.
40.	Motyw domu w literaturze polskiej. Omów jego funkcje i sposób przedstawienia na wybranych przykładach.
41.	Bezbronność, tchórzostwo, męstwo... Odwołując się do wybranych utworów literackich przedstaw różne postawy człowieka wobec otaczającego zła.
42.	Motyw dziecka w literaturze polskiej. Omów sposób jego przedstawienia na wybranych przykładach.
43.	Przeprowadź analizę porównawczą twórczości dwóch poetów należących do pokolenia Kolumbów.
44.	Przedstaw literackie portrety wielkich postaci, odwołując się do wybranych utworów.
45.	Polska powieść historyczna. Na wybranych przykładach dokonaj porównania różnych sposobów prezentacji i oceny naszej przeszłości.
46.	Literackie przedstawienia dworu polskiego. Zaprezentuj na przykładach pochodzących z różnych epok.
47.	Portret Żyda w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
48.	Przenikanie się świata realnego i fantastycznego w utworach literackich. Omów to zjawisko na wybranych przykładach.
49.	Ludzie wybitni w kreacji poetyckiej różnych epok. Przedstaw reprezentatywne przykłady.

50.	Twórczość Jana Kochanowskiego w tradycji literackiej epok późniejszych.
51.	Zaprezentuj funkcjonowanie motywu Apokalipsy w literaturze różnych epok.
52.	Fantastyka naukowa – opowieści o przyszłości i teraźniejszości. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
53.	Ludzie pióra wobec PRL – u. Wskaż związki z biografią, ewentualne ewolucje postaw.
54.	Przedstaw różne ujęcia problematyki Holokaustu w literaturze polskiej, odwołując się do wybranych utworów.
55.	Rozważ problem powinności rządzących wobec narodu na podstawie utworów literackich różnych epok.
56.	Różne obrazy przyrody w literaturze – omów sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
57.	Jednostka wobec kodeksu moralnego. Rozważ problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
58.	Marzenia i rzeczywistość. Rozważ problem ich współistnienia, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
59.	Motyw samotności w literaturze. Przedstaw różnorodne sposoby jego ujęcia, odwołując się do wybranych utworów.
60.	Motyw szczęścia w literaturze. Przedstaw różnorodne sposoby jego ujęcia, odwołując się do wybranych utworów.
61.	Postawy artystów młodopolskich wobec życia. Przedstaw na podstawie wybranych utworów poetyckich.
62.	Władza a jednostka. Rozważ wzajemne relacje na wybranych przykładach literackich.
63.	Wolność a odpowiedzialność. Rozważ temat odwołując się do wybranych tekstów literackich.
64.	Literatura obrazem różnych postaw życiowych. Zaprezentuj te, które mógłby zaakceptować młody człowiek.
65.	Poezja współczesna jako wyraz niepokojów, problemów i dążeń człowieka XXI wieku. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
66.	Przeżycie czytelnicze jako ważny motyw biografii bohatera literackiego. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
67.	Mitologia jako źródło tematów literackich. Omów na wybranych przykładach.
68.	Różne portrety Polek wykreowane przez literaturę. Omów na wybranych przykładach
69.	Dylematy moralne władcy i refleksje na temat władzy jako temat literacki różnych epok. Omów na przykładach wybranych utworów literackich.
70.	Literackie portrety zakochanych. Przedstaw odwołując się do wybranych przez siebie przykładów.
71.	Wątki i motywy baśniowe w poezji polskiej. Omów na wybranych przykładach.
72.	Literackie portrety księży. Przedstaw ich wizerunki na wybranych przykładach z różnych epok.
73.	Literatura jako świadectwo zwycięstw i porażek bohaterów. Omów zagadnienie na podstawie wybranych dzieł.
74.	Świat w krzywym zwierciadle literatury. Zaprezentuj te utwory, które odzwierciedlają rzeczywistość przy pomocy groteski i ironii.
75.	Wierność ocaleniem ludzkiej godności i honoru. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych bohaterów literackich.
76.	Motywy biblijne w poezji Karola Wojtyły. Omów na podstawie wybranych wierszy.
77.	Poezja religijna dawniej i dziś. Omów na wybranych przykładach.
78.	Folklor jako inspiracja pisarzy w różnych epokach. Omów na wybranych przykładach.

79.	Człowiek zmagający się z własnymi słabościami jako motyw wybranych utworów literackich. Omów temat wykorzystując wybrane utwory literackie.
80.	Konformiści i buntownicy w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
81.	Bohaterowie w habitach. Przedstaw sposób ich kreowania w wybranych utworach.
82.	Motyw winy i kary w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
83.	Komedia w literaturze polskiej. Przedstaw największe osiągnięcia i omów pełnione funkcje.
84.	Dylematy moralne i poszukiwania bohaterów prozy Żeromskiego. Omów odwołując się do wybranych utworów.
85.	Przedstaw kreacje bohaterów, którzy doświadczyli okrucieństw II wojny światowej i próbują odbudować świat wartości. Odwołaj się do wybranych przykładów.
86.	Literatura jako świadectwo zwycięstw i porażek bohaterów. Omów zagadnienie na podstawie wybranych dzieł.
87.	Portret kobiety w poezji M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Przedstaw na podstawie wybranych wierszy.
88.	Bohaterowie zbuntowani. Przedstaw ich literackie kreacje na podstawie wybranych utworów.
89.	Zbiorowość i jednostka w ujęciu twórców dwóch wybranych epok. Przedstaw ich kreację i znaczenie.
90.	Mistrzowie i uczniowie wśród twórców literatury. Odwołując się do wybranych dzieł wskaż związki między ich twórczością.
91.	Etos rycerza jako motyw w literaturze nie tylko średniowiecza. Przedstaw jego funkcjonowanie, odwołując się do wybranych utworów.
92.	Literacki obraz śmierci w literaturze średniowiecznej i współczesnej. Omów na wybranych przykładach.
93.	Topos domu w polskiej tradycji literackiej. Omów sposoby przedstawiania tego motywu oraz jego funkcje.
94.	Motyw nawrócenia i pokuty. Przedstaw jego funkcjonowanie na podstawie wybranych utworów literackich.
95.	Motywy apokaliptyczne i katastroficzne w polskiej poezji. Omów na wybranych przykładach.
96.	Życie jest mieszanką szaleństwa i rozsądku. Wskaż, w jakim stopniu wpływały one na postawę wybranych bohaterów literackich.
97.	Literackie portrety artystów. Przedstaw ich wizerunki na wybranych przykładach z różnych epok.
98.	Odpowiedzialność bohaterów za własne czyny. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
99.	Rodzice i dzieci w literackim przekazie z różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
100.	Dramaty małżeńskie w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
101.	Literatura współczesna wobec absurdu świata. Omów, interpretując wybrane utwory.
102.	Wesele i ślub w literaturze. Przedstaw na podstawie wybranych utworów literackich.
103.	Portrety psychologiczne kobiet w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach.
104.	Moralny wymiar przeżycia wojennego w poezji. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych wierszy.
105.	Topos drogi w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw różnorodne ujęcia tego motywu, odwołując się do wybranych utworów.
106.	Dekalog bohaterów np. J. Conrada, A. Camusa, G.H. Grudzińskiego, P. Coelho. Rozwiń temat na wybranych przykładach.

107.	Polacy w satyrze i karykaturze literackiej. Przedstaw sposoby kreowania portretów i ich funkcje.
108.	Obraz domu i małej ojczyzny w utworach literackich. Omów na wybranych przykładach.
109.	Legends, mity narodowe w literaturze. Omów ich funkcjonowanie w wybranych dziełach.
110.	Wpływ zbrodni na psychikę bohatera. Omów na wybranych przykładach.
111.	Problem wyboru i godzenia się z jego konsekwencjami w życiu bohatera literackiego. Omów temat w oparciu o wybrane utwory literackie.
112.	Motyw szaleństwa z miłości. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach literackich.
Nr tema tu	ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
	Temat
1.	Różne ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
2.	Różnorodne ujęcia motywu pożegnania w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
3.	Na wybranych przykładach przedstaw inspiracje biblijne we współczesnej literaturze i w filmie.
4.	Malarstwo, rzeźba jako inspiracje dla literatury. Omów temat, analizując celowo dobrane przykłady.
5.	Obrazy miasta jako przestrzeni życiowej. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł literackich i filmowych.
6.	Artystyczne interpretacje powstań narodowych w literaturze i malarstwie (analiza porównawcza dzieł).
7.	Różne oblicza rewolucji w literaturze i innych sztukach (malarstwie, filmie). Dokonaj analizy porównawczej dzieł.
8.	Katastroficzne wizje i obrazy zagłady w dziełach literackich i filmowych (analiza wybranych dzieł).
9.	Filmy Andrzeja Wajdy jako interpretacje dzieł literatury polskiej. Omów wybrane przykłady.
10.	Problemy filmowej adaptacji. Porównaj film z jego literackim pierwowzorem; oceń adaptację.
11.	„Biblia” kluczem do odczytywania dzieł sztuki. Omów temat na podstawie wybranych przykładów.
12.	Na wybranych przykładach przedstaw literackie i filmowe kreacje nauczycieli.
13.	Motyw rozstania. Przedstaw jego funkcjonowanie w wybranych tekstach kultury.
14.	Motyw tańca w sztuce. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
15.	Cierpienie jako motyw w literaturze i sztuce. Zaprezentuj jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
16.	Antyk jako źródło inspiracji w literaturze i sztuce. Omów problem na wybranych przykładach z różnych dziedzin sztuki.
17.	Bohaterowie filmowi i literaccy w poszukiwaniu prawdy o sobie. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
18.	Kabaret jako trwałe zjawisko życia kulturalnego Polski XX wieku. Zaprezentuj temat, odwołując się do wybranych przykładów.

19.	Motyw syna marnotrawnego. Omów jego funkcjonowanie, odwołując się do wybranych dzieł sztuki.
20.	Wielcy kochankowie. Przedstaw ich kreacje literackie, teatralne i filmowe.
21.	Od Adama do Batmana. Przedstaw kreacje mężczyzn w literaturze i filmie.
22.	Przedstaw najciekawsze realizacje motywu pojedynku w literaturze i sztuce.
23.	Symbolika stroju. Omów zagadnienie, analizując wybrane teksty kultury.
24.	Uprzedmiotowanie człowieka jako problem w literaturze i sztuce. Omów zjawisko na wybranych przykładach.
25.	Inspiracje antyczne w kulturze. Scharakteryzuj je, analizując wybrane dzieła literackie i inne (np. malarskie, rzeźbiarskie, architektoniczne).
26.	Rola pejzażu oraz jego funkcje w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
27.	Literackie i filmowe wizje przyszłości. Przedstaw ich obraz i określ funkcje, jakie pełnią w wybranych dziełach.
28.	Walka i praca jako dwa oblicza patriotyzmu. Przedstaw na wybranych przykładach literackich i innych tekstach kultury.
29.	Literackie i pozaliterackie autorytety młodego pokolenia. Przedstaw ich wizerunki na wybranych przykładach.
30.	Sceny batalistyczne w literaturze i malarstwie. Przedstaw sposób ich kreacji na wybranych przykładach.
31.	Przedstaw funkcjonowanie motywu powstania styczniowego w literaturze i malarstwie epoki pozytywizmu i Młodej Polski.
32.	Literackie i filmowe kreacje herosów. Dokonaj analizy na wybranych przykładach.
33.	Różnorodne ujęcia macierzyństwa oraz jego funkcje w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
34.	Różnorodne ujęcia motywu ogrodu w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
35.	Uczta, wieczerza, przyjęcie, biesiada w tekstach kultury różnych epok. Omów funkcjonowanie tych motywów na wybranych przykładach.
36.	Postaci śmierci w tekstach literackich i ikonograficznych różnych epok. Zaprezentuj jej wybrane przedstawienia.
37.	Polskie powieści pozytywistyczne i ich adaptacje filmowe. Omów temat odwołując się do wybranych przykładów.
38.	Różne wizerunki lekarza w literaturze i w filmie. Omów na wybranych przykładach.
39.	Malarskie i filmowe konkretyzacje postaci literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
40.	Obraz świata i człowieka w świetle tekstów piosenki poetyckiej. Przedstaw na wybranych przykładach (np. J. Kofta, A. Osiecka, W. Młynarski, J. Kaczmarski)
41.	Sposoby realizacji motywu żeglarza, podróżnika. Omów różne jego wersje, analizując wybrane dzieła literackie, filmowe, malarskie.
42.	Sposoby realizacji motywu naukowca. Omów różne jego wersje, analizując wybrane dzieła literackie, filmowe, malarskie.
43.	Zaświaty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów temat odwołując się do wybranych przykładów.
44.	Obraz śmierci w sztuce średniowiecznej. Omów temat na wybranych przykładach.
45.	Motyw Ikara w literaturze i sztuce. Przedstaw jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
46.	Motywy tatrzańskie w poezji i malarstwie. Omów ich funkcjonowanie na wybranych przykładach.

47.	Obraz polskiego powstańca w literaturze i sztuce XIX wieku. Omów na wybranych przykładach.
48.	Zbrodnia katyńska w literaturze i sztuce. Omów temat na wybranych przykładach.
49.	Dziecko – istota bezbronna czy mały buntownik? Przedstaw problem na wybranych przykładach tekstów kultury.
50.	Człowiek walczący ze złem – ukaż problem, charakteryzując wybrane postacie literackie i filmowe.
51.	Kat i ofiara bohaterem literackim i filmowym. Ukaz różnorodne kreacje tych postaci, odwołując się do wybranych utworów.
52.	Człowiek w żywiole historii. Omów zagadnienie na podstawie wybranych tekstów kultury z różnych epok literackich.
53.	Wielkie karty naszej historii utrwalone w zapisie literackim i filmowym . Zaprezentuj na wybranych przykładach.
Nr tema tu	JĘZYK Temat
1.	Neologizmy w literaturze XX wieku. Dokonaj analizy i określ ich funkcje w wybranych utworach literackich.
2.	Stylistyczne funkcje zdrobnień i zgrubień. Omów, odwołując się do wybranych tekstów piśmiennictwa.
3.	Omów pochodzenie i znaczenie nazw osobowych funkcjonujących w Twoim otoczeniu.
4.	Literatura a różne odmiany współczesnej polszczyzny. Omów temat odwołując się do wybranych przykładów.
5.	Sposoby nawiązywania do stylów literackich. Omów na wybranych przykładach.
6.	Zapożyczenia językowe we współczesnej polszczyźnie. Omów i oceń to zjawisko na wybranych przykładach.
7.	Język współczesnego życia politycznego. Przedstaw i omów zjawisko nowomowy na wybranych przykładach.
8.	Stylizacja językowa w dziełach literackich. Omów jej rodzaje, cechy i funkcje w wybranych utworach np. H. Sienkiewicza, W. Reymonta, S. Wyspiańskiego.
9.	Specyfika językowa poczty elektronicznej i smsów. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
10.	Język bohaterów Sienkiewicza. Dokonaj jego analizy na wybranym dziele literackim.
11.	Anglicyzmy w literaturze polskiej XX w. Określ ich funkcje, odwołując się do dzieł wybranych twórców.
12.	Język jako instrument walki o władzę. Zanalizuj wybrane materiały wyborcze.
13.	Język młodzieżowy i jego odbicie we współczesnej muzyce rozrywkowej. Omów zagadnienie na przykładach tekstów prezentujących różne gatunki muzyczne, np.: rock, metal, disco polo.
14.	Język sprawozdań sportowych. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.
15.	Na wybranych przykładach scharakteryzuj językowe środki wyrażania emocji w literaturze różnych epok.
16.	Na podstawie zebranego przez siebie materiału językowego scharakteryzuj różne odmiany środowiskowe współczesnej polszczyzny.
17.	Na podstawie zebranego przez siebie materiału językowego scharakteryzuj tendencje widoczne we współczesnej polszczyźnie mówionej.
18.	Mitologiczna frazeologia żywa do dziś. Zilustruj zagadnienie wybranymi przykładami
19.	Biblijna frazeologia żywa do dziś. Zilustruj zagadnienie wybranymi przykładami.

20.	O sztuce przemawiania na przykładzie wybranych tekstów literackich .Omów funkcje wybranych elementów retorycznych.
21.	Dokonując analizy języka reklam, wyjaśnij jaki obraz świata one kreują.
22.	Omów pochodzenie wybranych nazw miejscowych twojego regionu.
23.	Analizując zgromadzony materiał językowy, scharakteryzuj zapożyczenia we współczesnym języku polskim. Oceń ich celowość.
24.	Językowe sposoby wyrażania uczuć w listach Twojego pokolenia i pokolenia romantyków. Dokonaj analizy przykładów.
25.	Scharakteryzuj język wybranych bohaterów literackich. Uwzględnij cechy ujawniające ich przynależność środowiskową .
26.	Dokonaj analizy językowej i kulturowej przysłów polskich (na przykładzie przysłów o określonej tematyce).
27.	Neologizmy w literaturze XX w. Określ ich funkcje, odwołując się do dzieł wybranych twórców.
28.	Błędy językowe w mediach. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
29.	Modne związki frazeologiczne. Dokonaj analizy wybranych przykładów i uzasadnij ich atrakcyjność.
30.	Tak mówią uczniowie. Przedstaw i oceń żargon młodzieżowy.
31.	Język subkultur młodzieżowych. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.